

Rozporządzenie IMERA

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2747
z dnia 9 października 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków
dotyczących sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym i odporności
rynku wewnętrznego oraz w sprawie zmiany rozporządzenia Rady (WE) nr
2679/98 (akt o sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym
i odporności rynku wewnętrznego)

Rozporządzenie IMERA

tworzy ramy zarządzania oraz ustrukturyzowanego systemu reagowania na kryzysy na rynku wewnętrznym

Cele IMERA

- **Zapewnienie i ułatwianie swobodnego przepływu towarów, usług i pracowników w całej UE**
- **Zapewnienie dostępności kluczowych towarów i usług w sytuacji kryzysowej**
- **Zapobieganie powstawaniu nowych przeszkód na rynku wewnętrznym**

Jakie towary i usługi obejmuje IMERA?

IMERA obejmuje wszystkie towary i usługi z wyjątkiem tych, które są objęte dedykowanymi ramami sektorowymi.

Z IMERA wyłączone są:

- **produkty lecznicze, wyroby medyczne (ale nie w zakresie swobody przepływu)**
- **półprzewodniki**
- **produkty energetyczne**
- **usługi finansowe**
- **produkty związane z obronnością**

Jednocześnie w niektórych przypadkach IMERA może być stosowana w stosunku do produktów wyłączonych (objętych ramami sektorowymi), gdy środki przewidziane tymi ramami ulegną wyczerpaniu.

Do jakich sytuacji może mieć zastosowanie IMERA?

- Zgodnie z IMERA **„kryzys”** oznacza zdarzenie wyjątkowe, niespodziewane i nagłe, naturalne lub spowodowane przez człowieka, o nadzwyczajnym charakterze i skali, mające miejsce w Unii lub poza nią, które ma lub może mieć poważny negatywny wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego i które zakłóca swobodny przepływ towarów, usług i osób lub zakłóca funkcjonowanie jego łańcuchów dostaw.
 - **„Znaczące incydenty”** są natomiast rozumiane jako incydenty, które znacząco zakłócają lub mogą znacząco zakłócić funkcjonowanie rynku wewnętrznego i jego łańcuchów dostaw.

Co to oznacza w praktyce?

Kryzysy mogą obejmować konflikty, katastrofy naturalne jak pożary lasów, trzęsienia ziemi, a także ataki cybernetyczne na dużą skalę czy pandemie, które mogą doprowadzić do zakłócenia w łańcuchach dostaw. Praktyczne przykłady:

- **COVID-19:** Problemy z dostępnością sprzętu ochrony indywidualnej (niemedycznego) bądź medycznego (w zakresie swobody przepływu), problemy ze swobodnym przepływem osób i transportem
- **Polityka Chin:** problem z pierwiastkami ziem rzadkich i surowcami krytycznymi, co ma wpływ na przemysł zbrojeniowy i nowe technologie
- **Sytuacja na Bliskim Wschodzie:** wzrost cen ropy naftowej i gazu, braki paliwa lotniczego, problemy z dostępnością pochodnych ropy naftowej i produktów ubocznych przy wydobyciu ropy i gazu w innych gałęziach przemysłu takich jak przemysł chemiczny, metalowy, opakowaniowy, tekstylny

Nawet jeżeli konkretny towar podlega wyłączeniu z IMERY to skutki jego braku mogą mieć przełożenie na inne sektory, objęte IMERA

Co oznacza IMERA dla firm w każdym z trybów

Tryb planowania awaryjnego

- Przedsiębiorcy zgłaszają zakłócenia w łańcuchach dostaw do krajowego Centralnego Biura Łącznikowego
- Przedsiębiorcy mogą dobrowolnie przygotować protokoły kryzysowe i testy warunków skrajnych
- Przedsiębiorcy mogą wziąć udział w dobrowolnych symulacjach i szkoleniach organizowanych przez KE
- Platforma dot. sytuacji nadzwyczajnych i odporności tworzona przez KE, aby ułatwić dialog sektorowy i partnerstwa sektorowe

Tryb podwyższonej czujności

- Organy krajowe mogą składać wnioski o dobrowolne udzielanie informacji o sytuacji w łańcuchach dostaw towarów i usług
- Przedsiębiorcy mogą brać udział w zamówieniach publicznych organizowanych przez UE na dostawę towarów i usług o krytycznym znaczeniu

Tryb sytuacji nadzwyczajnej

- Ochrona przed barierami w swobodnym przepływie towarów, usług i pracowników
- Wnioski o udzielenie informacji kierowane do podmiotów gospodarczych przez KE w sprawie niedoborów
- Udział firm w unijnych zamówieniach towarów kryzysowych/wspólne zamówienia publiczne
- Wnioski priorytetowe i ochrona prawna dla firm
- Przyspieszone procedury wprowadzania towarów do obrotu
- Dostęp do aktualnych informacji o kryzysie i pomoc w uzyskiwaniu informacji i przeprowadzaniu procedur kryzysowych poprzez Pojedynczy Punkt Kontaktowy

Centralne Biuro Łącznikowe i Pojedynczy Punkt Kontaktowy na poziomie krajowym

- **Każde państwo członkowskie tworzy Centralne Biuro Łącznikowe oraz Pojedynczy Punkt Kontaktowy**

➤ **CENTRALNE BIURO ŁĄCZNIKOWE**

- **koordynacja, współpraca i wymiana informacji między organami krajowymi, a także Komisją Europejską oraz innymi państwami członkowskimi w kontekście sytuacji kryzysowych mających wpływ na funkcjonowanie łańcuchów dostaw**
- **przekazywanie zgłoszeń o zidentyfikowanych znaczących incydentach w łańcuchu dostaw**
- **działa niezależnie od trybu**

➤ **POJEDYŃCZY PUNKT KONTAKTOWY**

- **pomoc w występowaniu z wnioskiem o udzielenie informacji na temat krajowych ograniczeń swobodnego przepływu towarów, usług, osób i pracowników, wprowadzonych w trakcie obowiązywania trybu sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym, oraz pomoc w przeprowadzaniu wszelkich procedur kryzysowych i formalności na poziomie krajowym, które wprowadzono z powodu uruchomienia trybu sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym**
- **działa wyłącznie w trybie sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym**

CENTRALNE BIURO ŁĄCZNIKOWE
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
IMERA@mrit.gov.pl